

Vols aprendre millor? Sigues el teu propi professor

12/2008 - Pedagogia.

Una tradició educativa habitual dels països anglosaxons arriba a les nostres aules. Rep el nom de *peer tutoring*, i es basa en la interacció entre els alumnes com a mètode d'aprenentatge. Parteix de l'esquema següent: en una parella d'estudiants, mentre un fa de tutor, l'altre fa de tutelat. Des del Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona s'està treballant en el disseny i posada en marxa del projecte, i sembla ser que, en els centres escolars que el porten a la pràctica, les repercussions d'aquest mètode pedagògic són realment bones. No només és rebuda positivament per l'alumnat, sinó que millora el nivell d'aprenentatge i la seva autoestima; i, per la seva banda, el professorat té l'oportunitat de veure la diversitat en positiu, aprofitant les diferències entre els alumnes i convertint les aules en comunitats d'aprenents.

El *peer tutoring* pot ser una bona oportunitat per convertir les aules en comunitats d'aprenents

Si, fins fa ben poc, es considerava que les interaccions entre alumnes tenien poc valor educatiu en contrast amb les relacions mestre-alumnes, avui sabem que segons com s'organitzin poden ser una bona font d'aprenentatge. Els mètodes d'aprenentatge cooperatiu són dissenys didàctics que tracten de garantir les condicions per a l'aprenentatge entre alumnes. Un d'aquests mètodes és la tutoria entre iguals (*peer tutoring*) que compta amb un extens ús en els àmbits educatius anglosaxons i una creixent incorporació a les nostres pràctiques educatives. La tutoria entre iguals consisteix en parelles d'alumnes, en les quals un fa de tutor –i aprèn donat que ensenyar pot ser una bona manera d'aprendre– i l'altre fa de tutelat –i aprèn de l'ajuda que rep del seu company tutor–, a través d'un format d'interacció estructurat pel docent.

El nostre grup està treballant en el disseny i posada en pràctica de projectes basats en la tutoria entre iguals per a l'ensenyament obligatori. En un decidit disseny de recerca més desenvolupament, treballem amb xarxes de centres escolars que porten a la pràctica programes basats en la tutoria entre iguals i que investiguen amb nosaltres la seva efectivitat i millora.

La investigació de l'article esmentat estudia la influència de la tutoria entre iguals, tant fixa (en les parelles els rols de tutor i tutelat són permanents al llarg de les sessions), com recíproca (els rols s'alternen a cada sessió). A més de comprovar l'efectivitat tant en els tutors com en els tutelats sobre l'aprenentatge curricular en qüestió, en aquest cas la competència lingüística en llengua catalana els resultats mostren que els alumnes que fan el rol de tutor milloren la imatge que tenen d'ells mateixos com a escriptors. Aquest increment –en tant que subcomponent de l'autoconcepte com a aprenent– pot tenir repercussions en l'autoestima, i situar la tutoria entre iguals com un mecanisme indirecte per a la seva millora.

A més, els resultats mostren que els alumnes se senten molt satisfets amb l'ajuda pedagògica rebuda dels seus companys tutors, la qual cosa té interès per tal de contrarestar un cert temor, per part d'alguns professors, de creure que els alumnes

rebutjaran o menystindran les ajudes dels companys. Aquesta idea –producte d'una tradició escolar que veia el professor com l'únic dipositari del saber i com l'únic capacitat per ensenyar- és un dels principals esculls per a la introducció de les pràctiques d'aprenentatge cooperatiu a les aules. Aportar dades en sentit contrari, pot ajudar als professors a aprendre a mobilitzar la capacitat que els alumnes tenen d'oferir-se ajudes pedagògiques i, en conseqüència, a convertir les aules en comunitats d'aprenents on els alumnes no només aprenen del mestre, sinó també de les ajudes mútues que s'ofereixen sota la seva supervisió.

David Duran i Carles Monereo

Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació

Universitat Autònoma de Barcelona

The impact of peer tutoring on the improvement of linguistic competence, self-concept as a writer and pedagogical satisfaction.
Duran, D; Monereo, C. SCHOOL PSYCHOLOGY INTERNATIONAL, 29 (4): 481-499 OCT 2008